

KONGRESI, SIMPOZIJI IN DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

35. mednarodni kulturnozgodovinski simpozij Modinci

Bad Radkersburg, 5.–8. julij 2005

V avstrijski Gornji Radgoni je od v začetku julija lani potekalo 35. mednarodno kulturnozgodovinsko srečanje Modinci, s podnaslovom *Führungsschichten im pannonischen Raum im 18. und 19. Jahrhundert*.

Mednarodni simpozij Modinci je krojil pester spekter predavateljev iz Gradiščanske, Štajerske, Hrvaške, Madžarske in Češke. Slovenski predstavniki, ki v organizacijskem odboru tega tradicionalnega srečanja sicer sodelujejo že od samega začetka, se zaradi premajhnega posluha za to poklicanih, srečanja niso udeležili. To so obžalovali vsi udeleženci srečanja, predavatelji in poslušalci. Izrazili so upanje, da bosta stroka in dobra volja našli pot iz slepe ulice. Od tovrstnih srečanj imamo lahko koristni vsi, udeleženci s poslušanjem zares kvalitetnih referatov, pa tudi mladi zgodovinarji, ki jim organizacijski odbor nudi finančno podporo pri nadaljnji raziskovalni dejavnosti.

Pred slovesnim začetkom smo si udeleženci v tamkajšnjem mestnem muzeju ogledali razstavo *Grenzen überwinden*. Slikovni material, predmeti in besedila so pričali o razvoju kraja od najzgodnejšega obdobja do današnjih dni in spominjali na dogodke, ki so ne glede na meje prizadeli obe današnji državi, Slovenijo in Avstrijo. Vsebinsko se je na razstavo navezovalo uvodno predavanje Gerharda Pferschya, nekdanjega direktorja štajerskega deželnega arhiva z naslovom *Der Raum Radkersburg in der Geschichte*. Po referatu, v katerem je predstavil zgodovinski razvoj tega področja, je sledila slovesna otvoritev simpozija.

V dobrih dveh dneh so referenti s kvalitetnimi predavanji poslušalcem živo naslikali čas pred sto in več leti. Obdobje po revoluciji leta 1848 sta evropski prostor zaznamovala idejni napredek in hitri tehnološki razvoj, kar je vplivalo na takratno družbeno podobo. Referenti so jo raziskovali iz različnih vidikov. Tako je Peter Wiesflecker v uvodnem predavanju z naslovom *Alter und neuer Adel in Innerösterreich* predstavil nekaj plemiških družin Notranje Avstrije. Predavatelj, ki tudi sicer velja za enega najboljših poznavalcev avstrijskega srednjeveškega plemstva, je v zanimivem prispevku orisal navade in običaje njihovega vsakdana. Njegovega štajerskega kolega Roberta Hausmanna so v prispevku *Wirtschaftseliten im 18. und 19. Jahrhundert* zanimalo predvsem gospodarske elite Štajerske, še zlasti njihov razvoj po letu 1848 in 1873. János J. Varga je predstavil reformne načrte plemstva za ohranitev njegovih elit po turškem obdobju, Zoltan Kaposy pa se je ukvarjal s funkcijskimi spremembami plemstva v 18. in 19. stoletju. Kako je v tem času izgledala centralna uprava Esterházijske domene in kako so delovale njeni najvišji predstavniki je zanimalo Felixa Toblerja iz Gradiščanske. János Poór se je ukvarjal s političnimi elitami v zahodni Madžarski na prelomu iz 18. v 19. stoletje. Na podlagi protokolov madžarskega parlamenta je avtor statistično analiziral njegovo delovanje in učinkovitost. Zahodno madžarsko področje je bilo zanimivo tudi za Johanna Seedocho. V ospredju njegovega prispevka je bila regionalna in komunalna ureditev v *komitate* pred in po revolucionarnem letu 1848. Vera Bácskai je pojav elitnega sloja družbe na tem področju poskušala razložiti na podlagi kriterijev, ki v celoti ne ustrezajo sociološki definiciji tega fenomena. V 18. stoletju je premoženje meščanov po pravilu pogojevalo tudi moč in oblast, kar pa se je v 19. stoletje spremenilo, saj so se posamezni trgovci hoteli znebiti tovrstnega, po njihovem mnenju nadležnega opravila. Iz sosednje Hrvaške je odmeven referat z naslovom *Die bürgerliche Eliten Kroatiens in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts* imela Iskra Iveljić. Avtorica je izpostavila ideološke in politične poglede, socialna razmerja ter kulturne dosežke meščanske elite v drugi polovici 19. stoletja na Hrvaškem. Večina tega sloja hrvaške družbe je po

njenem mnenju stremela k liberalnim idejam in modernizaciji. Njena hrvaška kolegica Kristina Milko-
vić je predstavila delovanje Josipa Jelačića kot vojaka in plemiča v prvi polovici 19. stoletja.

Uglašenim referatom, ki so bili vsi v nemškem jeziku, je običajno sledila še bolj zanimiva disku-
sija. Udeleženci so prispevke uglednih in priznanih strokovnjakov dobro sprejeli, njihova uporabna
vrednost pa bo še večja, ko bo izšel zbornik letošnjega simpozija.

Poleg predavanj so se udeleženci simpozija udeležili ekskurzije v bližnji *Vulkanland*. Najprej so si
ogledali grad *Halbenrain*, manjši dvorec, ki je preurejen v nekakšno vrsto gostinske poklicne šole. V
ospredju izobraževanja je praktično usposabljanje, zato imajo dijaki na voljo ogromno kuhinjo, v kleti
pa peči, ob katerih se učijo pekarske obrti. V bližnjem vrtu in sadovnjaku, ki sta v popolni oskrbi
dijakov, se učijo pridelave in shranjevanje pridelkov. Šola dijakom v zadnjem, drugem nadstropju nudi
tudi bivanje. Pot se je nadaljevala po vulkanski pokrajini, v slikovito mesto *Straden*. Od tod se je
nudil prečudovit razgled na bližnjo in daljno okolico, na slovenski Boč in Pohorje.

Po zaključnem govoru gospoda Gerharda Pferschyja in po ogledu mesta, so se vsi udeleženci še
zadnjič zbrali na vrtu županovega urada, kjer so nazdravili zaključku letošnjega in začetku naslednjega,
36. srečanja, ki ga bo organiziral Mogersdorf, gradiščansko mesto Modinci, po katerem je simpozij
tudi dobil ime.

M. Mojca Peternel

HEIRNET konferenca in seminar (History Educators International Research Network)

London, 14.–15. julij 2005

Mednarodna konferenca in seminar izobraževalcev učiteljev z naslovom Muzeji, identiteta in
državljanstvo je potekala v Londonu in sicer prvi dan v dveh londonskih muzejih, drugi dan pa v
prostorih QCA (Qualifications and Curriculum Authority), Piccadilly v Londonu.

Prvi dan smo udeleženci obiskali dva muzeja: Londonski muzej in Narodno galerijo portretov, kjer
so nam muzejski pedagogi predstavili dejavnosti, ki jih izvajajo za učence. Londonski muzej npr. izvaja
številne dejavnosti za zgodovino Londona, ki so namenjene osnovnošolcem, srednješolcem in učencem
s posebnimi potrebami, medtem ko se Narodna galerija portretov z metodo dela s portreti vključuje tudi
v pouk zgodovine in z atraktivnim pristopom privablja učence in učitelje. Oba muzeja sta zelo obiskana
in imata svojo spletno stran (<http://www.museumoflondon.org.uk>; <http://www.npg.org.uk/live/index.asp>)
ter skrbita, da so dejavnosti usklajene z nacionalnim učnim načrtom v Veliki Britaniji.

Drugi dan je bil v obliki zanimivega seminarja, kjer je 10 udeležencev predstavilo svoje prispevke.
Predstavitev oz. seminarji so potekali v treh delih, vsak del je imel uvodne predstavitve 3–4 prispevkov,
sledilo pa je skupinsko delo, kjer so se skupine pogovarjale o prispevkih, izkušnjah in problemih. Na
koncu je skupina izbrala poročevalca za plenarni del, ki se je zaključil še s skupno diskusijo. Ude-
leženeec je bil tako vedno v različnih skupinah in vsaj enkrat je moral poročati. Delo je potekalo ves dan
intenzivno, tako da je enodnevni seminar prinesel veliko različnih izkušenj, idej za pedagoške dejavno-
sti v muzejih in tudi pokazal probleme posameznih držav pri vključevanju muzejev v učni proces.
Udeleženci so bili iz Kanade, Portugalske, Grčije, Nizozemske, Rusije, Združenih držav Amerike, Ve-
like Britanije in Slovenije.

Prvi del konference in seminarja je obravnaval vlogo in pomen muzejev. Svoje prispevke so pred-
stavili Stephane Levesque: Povezovanje muzejske pedagogike in šolske zgodovine; Irene Nakou: Mu-
zeji in zgodovinski pouk v sodobnem kontekstu ter Danijela Trškan: Muzejske pedagoške dejavnosti v
Republiki Sloveniji. Drugi del seminarja je obravnaval regionalno, narodno in mednarodno identiteto.
David Gerwin je predstavil prispevek: Učitelji, zgodovinarji, pripovedovanje in odkrivanje, Jocelyn
Letourneau: Muzeji in (ponovna) izgradnja zgodovinske zavesti, Jon Nichol: Muzeji in identiteta, Lieke
van Wijk: Razvoj izobraževanja kulturne dediščine v Evropi. Tretji del seminarja pa je ugotavljal, kako